

Selmezbányai Híradó.

SELMECZ- ÉS BÉLABÁNYA SZAB. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden kedden.

Előfizetési árak:

Égész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Kiadók:

Főszerkesztő: VÖRÖS FERENCZ
 Felelős szerkesztő: SZTANCSAY MIKLÓS.
 A lapot illető szellemi közlemény, valamint az anyagi rész is a kiadóhivatalra eszmenző.

Hivatalos hirdetések díja:

100 szög 2 frt. ezental minden megkezdett 100 szónál 50 krajczár többlet.

Magánhirdetések díja:

Egy 3-szor hasábozott garmondos vagy ennek törmétekeért 5 kr.; másodszori hirdetésnél 10 %, harmadszori hirdetésnél 20 %, többszöri hirdetésnél 30 % árkedvezmény.

Nyitlér soronként 15 kr. — Bélyegző minden hirdetés után 30 kr. Hirdetések a kiadóhivatalhoz eszmenzők. Hirdetés és nyitlér díjak előre fizetendők. — Kéziratok nem adatsnak vissza.

Két válasz.

Lapunk 28-ik számának „A jelöltek” című cikkére a következő két választ kaptuk:

Bécs, július 23-án.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Itt vagyok 3 hét óta; a most közeljövőben megindítandó újabb expedícióra a szükséges eszközöket és még egynehány fölötté szükséges, csak a külügyi miniszterium útján elintézendő ügy érdekében tartózkodom még itt és kezemből jön becses lapjának azon július 13-iki száma, melynek vezércikké „A jelöltek” cím alatt vélem is foglalkozik!

Nem tudom, hogy ki léptetett föl engem Selmezbányán, de hogy az tudtom és beleegyezésem és abszolút minden megkérdőztetésem nélkül történt — az bizonyos.* Közél három hónap előtt megkérdőztettem, hogy volnék-e hajlandó az ipolysági kerületben, melynek országgyűlési képviselője vagyok, az autonómiai congressusra a jelöltséget elfogadni? mire természetesen kötelesség szerűleg hajlandóan nyilatkoztam! Mint katolikus, érdekel ezen nagy horderejű ügynek helyes elintézése! Iszen közel 30 éve, én voltam ezen ügynek egyik főkezdemenyezője, a sz.-fehérvári kath. autonómiát tárgyaló értekezletet én hívtam volt össze és nyitottam is meg, ehöki beszédemben azon alapelveket adva elé, melyek szerint egyedül vélem helyesen és minden irányban megfelelően megoldhatóak!

Most azt látom, hogy Selmezbányán két név győzelme fölött küzdelem akar fejlődni, két igazhívó katolikus egyen fölötté! párraléba állítják a két egyént és mérlegelik sulyukat, — ezt tsát mindkettőnek megtömjénezése után vezércikké!

Sajnálom végtelenül, hogy közel hosszú 40 éves nyilvános működésem alatt sohasem volt alkalmam ő méltóságával személyesen találkozni; talán sok tekintetben és elvi irányban megérthetjük volna egymást, ami bizonyára üdvösebb lett volna hazánkra nézve! s talán nem is lettünk volna soha ellenségek az őszinte megbeszélés folytán; talán ő sem működött volna az én ipolysági megválasztásomban ellenem, úgy a hogy én most az ő selmezbányai megválasztásának a kath. autonómiai congressusra utját állani nem kívánom!

Különös — és ez egy szerény, igen szerény megjegyzés, melylyel az igen tisztelt Szerkesztőgéhez fordulok — különös, hogy egy emberi életet betöltő hosszú munkálkodásomból még mindig nem ösmernek! Hazánról, a társadalomtól, de még a kormánytól se, soha mást nem kívántam és kértem, mint hogy vigyázzanak dolgozni! és e munka nem volt titulus! helyt álltam én mindig azért, amit kezdeményeztem, anyagilag és szellemileg! számolttam magammal és úgy tüztem ki az elcélendőt, vagy legalább is megközelítendő célt! És Isten tanom, hogy soha akadálytól vissza nem riadtam, megtettem kötelességemet! ez pedig mindig olyan munka volt, a melyre más nem akart vállalkozni! Most hála Istennek, elegendő látnak, ha maudátum helyett megint csak menne ez a kemény dereku hazafi, aké már annyit csufoltak, vissza az őshazába! ne legyen többé itt e fin de siècle magyaroknak szálla a szemükben!

* Ez tévedés, mert Selmezbánya a honfoglalás utáni első település volt, így ő Excecellenciája Selmezbányának jelöltje. Sz.

Legyen szives tudomásul venni és tudomására hozni mindazoknak, akiket illet és érdekel, hogy Timon Akos ur ő méltóságával nem szándékom concurrálni, de azért az egyháznak érdekeit oly közelről érintő ügy körüli működését kellő figyelemmel fogom kísérni.

Fogadják különben hazafias törvözletemet, melylyel maradtam kész tisztelődjé:

Zichy Jenő.

Midőn e sorokat egész terjedelmükben közzé tesszük, sietünk kijelenteni, hogy „A jelöltek” című közleményünk írójá rajongó szeretettel viseltek Zichy Jenő gróf iránt, mely értekezletnek a kifogásolt cikkben sem késett kifejezést adni és hogy ha — ugymond igazolásában — az ős hazába kívánám én is küldeni, mint az ő Excecellenciája által értett fin de siècle magyarok, ezt csak azért tenném, mert az autonómia védelmére már mások is vállalkoztak, de az ő magyar hazáért annyi áldozatokkal, annyi ügyszeretettel kutatója tanulmányozója csak egy főurunk, egy magyarunk van s ez Zichy Jenő gróf.

Végtelenül sajnálja ő is, e lapok szerkesztősége is, ha ő megjelölésénél nem hozták volna kevesebb a mi cikkünk, melynek „parallellájá”-val „mind a két igazhívó katolikus egyen”-nek ki akartuk emelni kiváló érdemeit, s távolról sem akartunk azokból „sulyukat mérlegelve” valamit is elvenni.

Hogy a munka, melyre ő nagyméltósága hivatkozik, csakugyan nem volt „titulus”, ezt Magyarország közelmúltjának, jelenének ispartörténelmére igazolja s tudjuk mindannyian, akik évtizedekre nyuló közéleti szereplését figyelemmel kísérjük.

Egyébiránt e nagybecsű levélben jelzett „concurálás”-ra nézve szolgáljon a lapunk más helyén kimutatott eredménye a honti választó kerület szavazásának.

A másik levél a következő:

„A jelöltek.”

Ezen cím czégerével jelent meg a „Selmezbányai Híradó” f. évi 28-ik számában egy cikk s párhuzamban fejtegeti gróf Zichy Jenő és Timon Akos, mint a honti selmezczi autonómiai világi választókerület jelöltjeinek araválóságát és ajánlja nagy pathosszal az utóbbit.

Távol legyen tőlem, hogy én egyik, vagy másik jelölt szakképzettsége, tudománya s jelenéből valamit levonni akarnék; de engedje meg a cikkíró ur, hogy Timon Akos fenne dicserő actualis, nyilvános szereplésének ténye által bemutatott nagy kép árnyékának rá merjek mutatni azon egyénekre is, kiket e jóhiszemű s jóakaratu Timon-aphotheozis szerénységi bizonyítványával főd be, talán csak azért, hogy annál elevebb színnel fesse le autonómiánk halva született alakját, ha jelöltjét, mint egyedül kapacizált kerületünkben életlők.

Menjünk sorba.

Azt mondja cikkíró ur, hogy Timon „már 26 év óta foglalkozik a kath. egyház közjogi kérdésével s mint a központi kongrua-bizottság előadója, ezen ügyeket ő vezeti.

Ez mind nagyon szép; de hát légió azon tudósok, canonicisták, egyetemi paplanörök, irok és lelkészek száma, kik nem 20, de 30, 40, 50 év, sőt egész életükön át e kérdésekkel nemcsak foglalkoztak, de kizárólag azoknak és azokban éltek; kik egy hierarchicus autonómia megteremtéséhez nélkülözhetetlen dogmaticai tudás alapján állván, korlátozhatják, biztosabb kézzel vezethetik a világi vonatkozásra s az autonómia keretében bevonandó jogok áradatára kiszálló autonómia hajoeszkaját; biztosabb fonalat nyújthatnak a felerőltendő kérdések lebonyolításához, mint az, ki csak egyoldalú kérdések közjogi tanulmányokkal ékeskedik. Timon ur tekintélye lehet egy protestans autonómia megteremtésénél, de nem nélkülözhetetlen faktor a kath. autonómia szerkesztésénél.

Am azt mondatná erre cikkíró ur, hogy mind a két tényezőt szükséges együtt venni s épp azért meg kell választani Timont.

En nem kételkedem, hogy a cikkíró ur is foglalkozott az 1848. évi XX. 1.-cz. megalakítása után felmerült s eddig folytonosan a felszínen lebegő, meg nem oldott magyar egyház közjogi kérdésekkel; látta e téren néző eszmék, vélemények, — hogy ne mondjam intrikuk — hullámvérseit e sajátban és gyülekezetben egyaránt; tapasztalhatta — ha a sorok közt tud olvasni — a kath. egyház jogköreinek szűkítését szemmel tartó törekvéseket a kormány részéről; emlékszik az illetékes miniszterium által, e kérdések megvilágítására kiküldött bizottságok működésére is, melyeknek feladatuk volt a kath. alapok és alapítványok (közalap, mint nevezni szokták) jogi természetének, a jogfolytonosság szigorú elvén alapuló kiderítése, lehozása stb. E kiküldetéseken, Hamar Páltól, a legutóbbi Boncz Ferencznek 1885 évi, a nmltsági utalás és közoktatásügyi miniszterhez beterjesztett hatalmas memorandumáig, Timon Akos nevével sehol nem találkoztam. Ezen anettek, memorandumok egy egész szótár, utmutató iránytűkké lettek, melyek fonáln és vezérfényénél, most már könnyű „egész hasabokat, könyveket írni.”

Tehát e téren nem úttörő Timon ur!

Ígaz, a cikk sem mondja ő úttörőnek, de sőt eseményekkel, factumokkal sem mutatja be Timon kidomborodó szakmunkásodását; csupán fellengős dicserőket kápráztatva burkolva védi, mint új üstökösök sítitja előbb. Ma azonban a nyelv nem hangzása szaktantoriáni.

Az egész cikkben egy realis érve van hivatkozás s ez a congrua ügy. Ez tény, ettől nem lehet elzárkózunk.

Igaz, hogy ő volt és van kiküldve a központi congrua-bizottság előadójának; de azt hiszem, ha Timon ur szakavallásait a congrua összeírásánál a r. kath. plebanosokhoz megküldött rovatos ívek előadásában nem nyilatkozott volna meg: talán többé bannulja s több tisztelője lenne neki ma. Itt ő úttörő. E munka mellátására csak egyet mondok el.

Az összeírás A. VI. lapján, a hívek által természetben leszovalandó napzámtól, szántást, egy szóval a földék beművelésére fordított munkát a munka folyó áraban veszi be jövedelemnek. No aki ismeri e munkát, aki tapasztalta, hogy milyen ez a hívek szolgálománya, annak nem kell bizonyítanom, hogy ezek a földék haszonélvezeti értékét mennyire csökkentik, a szakszerű kezelést mennyire bontják, az ő megosztok három nyomásos kötelezettségükkel; de azért a földék annyi jövedelmek, mint ki váltó gazdaságot vezet, a szántása úgy van becsülve, mint ki Säck-eken szánt magának — de csak Timon ur papirosán. A filialisok szent szót plebaniai földeket, melyeket nem is lehet messzeségük miatt trágyázni, az ottani község földjeinek haszonbérleti mércejével taksálja. Ez nagy körültekintés, mondjuk nagy tudományra vall, de ha az autonómiához is csak így ért Timon ur, akkor engedelmet kérek, én minden tisztelettel daczra, rea nem szavazok.

De minthogy a cikkíró ur oly nélkülözhetetlen faktornak tartja autonómiánk megalakításához Timon urat, „hogy ha király lenne — ugymond — ő rea bizn az egész autonómiát, hogy tudásának fényével jelölje meg hírsorsosainak az utat”, erre egyszerű válaszom: Qui multum probat, nihil probat. Azonban, ne hogy kétségbe essék a cikkíró ur autonómiánk jövője felett, azon esetre, ha jelöltje bann maradna a választó urában: sietek megsgni önek, hogy e miatt soha se fájjon a feje; mert hisz az autonómia is úgy fog készülni, mint a világi egyéb törvények születnek, melyeket nem a törvényhozó honatyák szerkesztenek, hanem — jó íj mellett — egyes szakértő s nem törvényhozók is, kiket képességükre nézve, erre az illető miniszterium megkeres és rendesen mindig meg is talál. Ha tehát Timon Akos ur tudására szükség leend, „hogy a kérdések tömkelegében fényt derítsen”, mint most, a congruaúhoz, úgy az autonómiához is meg fogják ő keresni.

Végre még egyet kérdek cikkíró urtól. Hogyan tudja ön megegyeztetni Herezepgimás főmaggasságának utasításával: hogy „híthü katolikusokat” küldjünk az autonómiai congressusra. Timon Akos ur eddigi nyílt szereplését? Hisz ő rendithetlen tagja azon szabadelvű partnak, melyből kifolyó kormány behozta a felekezetenkívüliséget, a kath. egyház papjaitól elrabolt azon hatalmat, mint soha töle nem kaptak: a házasság szentségének kiszolgáltatási hatalmát. Már pedig a mily jogon és alapon vette el a kormány a

papoktól Krisztustól kapott küldetésüket a házasság szentségének kiszolgáltatásánál ma, épp azon joggal és alappal foszthatja meg őket holnap a többi szentség kiszolgáltatásánál is. Timon Ákos ur nem adta eddig jelet, hogy ezen egyházellenes törvények ellen állást foglalt volna, mint ezt meg tette gróf Zichy Jenő; ő neki a katedát nem a csalhatatlan Krisztus egyháza, de a pártfegyelen írja elő.

Vagy nem figyelte meg a czikkíró, hogy Timon Ákos urnak Mező-Kövesden, Hock János ellen elbuktott mandátumát, a verifaló bizottság előtt, a kath. egyház kezébe, szertartásait, mily lealacsonyító, meggyalázó érveket karjának — az ő beleegyezésével — megperálmány?

Uram! kinek ily vallásügyi nézetei vannak, ki ily hajszát képes keresztfül vinni, vagy — mi még rosszabb — vitetni: az lehet tudós, lehet böcs, lehet e század magasan ragyogó potentuma; lehet minden, csak azon katolikus férfi nem, kit én szavazatommal a katolikus autonómia congressusa beiktatójának megnem.

Viszajelségi Közlöny, plebános.

E levélnek hangja éltér ugyan a mi kifogásolt közleményünkönl s csak „czegére” egyezik meg azéval, mindamellett készséggel közöljük abban a meggyőződésben, hogy a helyzet tisztázásához ily fontos ügy nyilvános megbeszélése kívánatos és szükséges. Hogy azonban mi Timon Ákos érdemeit nem politikai pártállás szerint mérlegeljük, ezt nem veheti rossz néven czikkíró plebános ur, valamint az sem, hogy mindkét jeldőlnek iránt ezentúl is a régi tisztellett fogunk viselkedni.

A biz. ülésből.

Kis közgyűlésű nőtte ki magát az erdészi és gazdasági bizottságnak szombat délután tartott közös ülése. Tizenkét bizottsági tag vett részt a tanácskozásban és pedig lelkes részt: a szövegre került ügyek fontossága meg is érdemelte az érdeklődést s ha minden fontosabb ügy ily alapos bizottsági előkészítés után kerülne a közgyűlés elé — ez nem csak a tárgyalások higgadságának volna hasznára, de bizonyára városunk s haladásunk előnyére is.

Targyalásra került első sorban is Mikuska Anna kérésre, ki a rovnai részben városi erdőkötől övezett s 1368 □-l kiterjedésű rétjét ajánlta fel a városnak megvételre, a vételért először 180 forintban szabta meg, majd újabb aközadás után 150 ftra szállította le. A bizottság még ezen vételért is magának találja s kérdést intéz a v. erdőségi bizottsághoz, hogy megvizsgálja kivanatossá ezen rétnek megszerzését. — Krausz Géza v. erdősémet kifelti, hogy a leszállított vételért is magának találja ugyan, ha azt tekintjük, hogy beáldozottifog, hogy miután egy hold v. erdősémetnek átlagos értéke csak 30 frt. de jelen esetben nemcsak az általános erdőségekhez élvék követelkik a rét megszerzését, hogy t. i. erdők belsejében levő idegen területeket a város szerezzze meg s erdősítésre b s ez által az éventeki bírtok foglalkozókkal járó kellemetlenségeket kerülje ki, de különösen követeli azon körülmény, hogy a szoban forgó rétet majerosok bérlék, kik aztán azon a ezimen, hogy marhákat a rétbe hajlítják — oda és visszamenet az erdőt ölesz vissza legettik, keresztül kasul járják s ez által tetemes kárt okoznak a v. erdőségszolgálatnak.

A bizottság ezen felvilágosítás után Mikuska Anna ajánlatát egyhangulag elfogadónak jelentette ki.

Böven megvitatott tárgyalásban részesült a báró Popper Sándor-cég ajánlata, mely czegnek meghatalmazottjai jegyzőkönyvileg kijelentették, hogy hajlandók a második félforrásban vagyis 1900—1909 évekre terjedő időben kihasználni v. erdei faterményeket, a fennálló szerződési feltételek mellett átvenni vagyis a jelenleg 1899 év végéig fennálló szerződést még további 10 évre meghosszabbítani.

Fekete Lajos főerdőtanácsos az ajánlat elfogadása előtt óhajtaná tudni a kinstári és a városi fatermények árát közli Külömbölgel, melyre a v. erdősémet kinyilatkoztatja, hogy a határozott költségeket most még számadatokkal ki nem mutathatja, miután a kinstári erdőkben különféle körülmények, mint pl. tavolság, hozzáférhetési viszonyok, szállítási nehézségek, a fa vastagsága stb. határozzák meg az árakat, míg a városnál egyes állagárak vannak a fa köbmétere után — nyugodtan állíthatja azonban, hogy az elhunyt főzámvevővel Clementi Gyulával egy alkalommal összehasonlított számításokat tetek, s ezen számítás beigazolta, hogy a városnál az állagárak valamivel magasabbak, mint a kinstárnál.

Marschalko Gyula biz. tag nem szívesen járta el a szabad verseny útját s kérdi nem volna e előzőbb pályázatot kiírni? a zsarnoezi kinstári füzüszgyárt most már nem a Popper Sándor-cég bérlé — áll-e annak valami akadály utjában, hogy a verseny-társaknak is szabad ter nyitassák? A báró Popper Sándor-céggel szemben van-e értelme ily különös culans eljárásnak? mert magk részéről is elősmeri, hogy különben egyenlő feltételek mellett a br. Popper-céggel adná az elsőszeg, sőt ha egy másnak ajánlati kedvezőbb is lenne, de a czég a megbízhatóság szempontjából állana hatrab akkor is az eddig szerződött czéget részesítené előnyben.

Sztáyni József v. polgármester válaszólvá Marschalko Gyula azon észrevételére is, hogy miért kerül ez ajánlat ily idő előtt tárgyalásba — kijelenti, hogy az erdei fatermények értékesítése és pedig általában, biztos és hullányszaknak ki nem tett értékesítése a

v. háztartás szempontjából ily fontos, hogy a városi tanács kötelességének tesz eleget, midőn erről ily előve gondoskodik, mert évenként körülbelül 60 000 ftról van szó, ezt lehetőleg biztosítani kell s így indokolt, hogy a jelenlegi szerződés lejárta előtt 2 évvel már tárgyalassék az ügy. Pillanatig sem késlekednek, hogy pályázatot írjon ki, ha etől egyáltalában sikert várhatnak. Zártbáb viszonyban s egyéb különleges körülmények ajánlják azonban, hogy a br. Popper Sándor-cég ajánlata a megfelelő jogi biztosítékok mellett elfogadassék annál is inkább, mert ezen czég a városnál már 12 éven át áll szerződési viszonyban s ezen idő alatt a legkisebb panaszra sem szállgaltott okot, a szerződést betartja, fizetéseiben pontos.

Wankovits Lajos biz. tag aztán nyíltan kifejtette azon körülményeket, melyeket polgármesterünk csak különlegesenkel jelzett, elmondotta, hogy egy esetben a boldogult Ocsvoszky polgármester alatt már megkísérelte a város a pályázat hirdetését s ni lett a következménye?; hogy pályázót nem akadt s az egyedül az előtt is ajánlatot tett báró Popper-cég dikálhatta volna a feltételeket, nem tette, mint akkor nyíltan is bevallotta, mert a városnál jó viszonyban akarja a szerződést fenntartani; Keskeny vágyánu vasutunk, nehéz szállítási viszonyban azok, melyek nálunk a fa értékesítésének gátot vetnek. A zsarnoezi füzüszberlő már megtelelő tőke hiányában is nem fognak a mi faterményeinkre apróké, de ha tenek is — nio-nopolizálnak a faárakat, ezért hat tartuk itt ezt a versenytársat, körül 12 év óta tudjuk, hogy biztos czég s tisztoséges szerződő fél, a hosszabb szerződési idő megkötése által pedig nyújtunk módot a czegnek, hogy mert tisztán a mi érdekünk fájat használhatja ki — a talán szükséges építkezéseket és befektetéseket is megtehesse.

Pauer János biz. tag nem kételkedik benne, hogy a Popper-cég ajánlata a városra is kedvező és elfogadható — a kötéendő szerződésben azonban jobban óhajtaná a czéget megkötni az iránt, hogy a kijelölt famennyiségét teljesen ki is használja, mert minduntalan találkozt az erdőben kijelölt, de ki nem döntött fakkal.

Krausz Géza erdősémet Pauer biz. tag felszólalásá ra nézve sőtörőnek találja s azon állítását, hogy a kihasználás szempontjából valami mulasztás forogna fenn — egyenesen visszautasítja, mert a jelölt ő maga végzi, a kihasználást ellenőrizi s a legeszkélyebb bíba sem lehetősége, ily sokszoros és pontos az ellenőrzés. Azt elkerülni nem lehet, hogy mindannyi kijelölt fa kidöntessék és csak éppen a kijelölt fak használtassanak ki, mert előfordul, hogy 1000 kijelölt fa közül 5—6 állva marad, avagy egy kétfelő több leszik döntölvé — ilyen esetekről azonban mindig pontos indoklásra van kötelesség, nem látszó körülmények követelik, hogy egy főtörőnek, pl. hogy a döntölt fa fennakad, vagy a kijelölt fat állami kell hagyati.

A vilának ez a része egy kis összeszólalkozásnak is be illett volna, pedig Pauer felszólalásának czéjla éppen sem támasd volt, nem is olyanok volt érte s egy biz. tag sem vette annak — mindazonáltal jól érezt az erdősémetnek egy kissé talán helye, de a félreértelt felszólalásnaplo védekezése, azaz hogy inkább a vélt támasdát visszautasító felszólalása, melynek során körülményesen előadta a manipulációnak vonatkozó részét is, ebből aztán minden jelenlevő megnyugvást szerzett arra vonatkozólag is, mi különben nem kérdezett volna, de mire kíváncsi volt.

Sztáyni József elnök tagjának észrevételét aztán csakhamar elsimították a keltetközben volt ellentéteket. A vita további folyamán még több oldalról került a kérdés megvitatás alá, térszéke miatt most azonban csak a történi megállapodást foglaljuk össze a következőkben: A bizottság hajlandó elfogadassá ajánlani a br. Popper Sándor-cég ajánlatát, megkivánva azonban, hogy az eddig érvényben volt szerződést a t. igazs. ügyel. átvizsgálja, a kétesebb, avagy nem elége tisztá pontozatokkal kijavítsa, eselleges aggályait a bizottsággal vagy a tanácssal közölje, megkivánva továbbá, hogy a meghatalmazottak új jogerős meghatalmazást szerezzenek és csatolják a szerződéshez és hogy a v. szamvevőség erdősémet által állítottan össze a v. tanács egy kimutatást, melyben pontosan kitüntelve legyenek a kinstári és városi faárak s ezen differenciális kimutatás átvizsgálását és megvitatását a bizottság Sztáyni József elnökele alatt Fekete Lajos főerdőtanácsosra és Pauer János akad. h. tanárra bizza.

Ha érdekes és tanulságos megvitatásban részesült a Popper-cég ajánlata talán még érdekesebb vita tárgyát képezte a honvéd-hadapród és realiskola eselleg a Ludovica-akadémiában teendő alapítvány iránt tett előterjesztés.

Nem fog ártani talán az ügy történeti részével is egy kissé foglalkoznunk.

A honvéd nevelő és képző intézetekről a m. kir. honvédelmi minisztérium által benyújtott javaslatnak még törvénytervez. emelkedése előtt ez év június havában lelkes felhívást küldött a honvédelmi min. ter: ezen városnak is tehát foglalkoznia kelle azzal. Alapítványi helyek létesítését kérte a minisztérium és pedig egy alapítványi hely létesítésére a hadapród iskolában évi 200 frt., a honvéd-katonai főreal iskolában évi 400 frt. a Ludovica akadémiában pedig évi 800 frt. biztosítása vagy a megfelelő összeg letétele kívántatik. A tanács ezen felhívást első sorban a gazdasági bizottsággal óhajtotta tárgyaltatni s ezen bizottság június hó 30-án tartott ülésében hazafias lelkesültséggel tárgyalta is. Készen nyilatkozott messzebb menő alapítványtételre is t. i. hogy 600 forint kamatnak megfelelő tőkét ajánl meg, kivánja azonban, hogy ezen 600 ftról évenként két hadapród-iskolai

növendék részesüljön s az így évenként megkariolt 2000 ftról a harmadik éven egy főrealiskolai növendék is neveltessek. Ezen értelemben aztán a tanács fel is írta a miniszternek, ki leiratában „hazafias örömmel” vette a honvéd nevelés ügy iránt tanúsított érdeklődést, de a tett ajánlatot el nem fogadhatla, mert igaz ugyan, hogy két újnak a 4 év folyamra terjedő hadapród-iskolában való nevelésére évenként csak 400 ftra kerülven, 3 év alatt 600 frt kamat megkarioltas éretnek el, és így a 4-ik év kezletén a főreal-iskolában is betöltődne lenne egy hely s a 600 ftról kitévő évi kamat-jövedelem a megkarioltat összeg felhasználásával addig míg a növendék a főrealiskola 3 évfolyamát elvégzi, elegendő volna a költségek fedezésére, de miután a nevelő és képző intézetekről szóló 1899. évi XXIII. törvénycikk 3 §-a a) pontja értelmében a főreal-iskolában a felvett növendékek csak az akadémiába való belpólsége készíttetnek elől, s a főrealiskola elvégzésével még nem fejezik be tanulmányukat, hanem azok folytatására az akadémiába lépnek át, a hol pedig egy növendéknek ellátási költségei évi 800 ftra rugnak — magának az alapítvánknak kell már előre gondoskodni arról, hogy a főrealiskolából kikerülő alapítványi növendékek után az akadémiában fizetendő magasabb ellátási díj is keltő fedezetet nyerjen, mert a kérdések oly módon való megoldása, hogy a főreal-iskolát magán alapítványi helyen végzett növendékek az Akadémiába való fellépése alkalmával kinstári díjmentes helyekre vétesseken át, egyáltalában kizártnak tekintendő, a főrealiskola tehát fentiek szerint csak előkészítő iskolai jelleggel bírva, és az akadémiával kapcsolatos intézet lévén, ottani alapítványi helyek létesítése csak úgy lehetséges, ha az alapítványi tőke kamat-jövedelem nemcsak a főreal-iskolai, de az akadémiái nevelés költségeire is elegendő vagyis tehát a törvényhatóságnak 20000 ftrós alapítványt kellene tennie és pedig egy 5000 ftrósat és egy 15000 ftrósat, előbbi kamatából egy növendék nevelésének a honvéd hadapródiskolában, utóbbiból egy növendék a főrealiskolában és folytatlag az akadémiában.

Ilyen stádiumban került ez ügy ismétellen a gazd. bizottság elé.

Dr. Staller Gyula ellenzi a 20000 ftrós alapítvány megajánlását, nemcsak azért mert a városnak pénze arra nincs, de elvből ellenzede még akkor is, ha arra pénze volna. Szegény gyermekek neveléséről, jóvá-jéről van szó, ily tehát nem az a fő, hogy a város ezen szegény gyermekekért drága 600 és 800 forintos nevelésében részesítse, hanem egyáltalán csak arról, hogy megfelelő szerény ellátásról gondoskodják. A hazafiaságnak is elég lesz tőve, ha egy 5000 ftrós alapítványt tesz a város, részéről ő csak ehhez járul hozzá.

Dr. Tóth Imre rámutat arra a sok teendőre, mi e városra vár, mely mind pénzalázatot igényel s mind csak azért késik, mert pénzéről nincs hozzá s most tavolább álló czelokra ezeket adjuk oda kölcsönveendő pénzről? Nincs vasutunk, vízvezetékünk, nincs körházunk, van egy iskolánk, mely szegényfoltás a városnak, melynek épületét elhordani kellene, nagy áldozattal bírtok kivinni, hogy az অপézárdára felépítessek, reánk várnak az utcaszabályozás és fenntartások, és számos más teendő, nincs felsőbb leányiskolánk stb. stb. nem szívesen szavazza meg az 5000 ftrót sem, de tovább semmi esetre sem megy.

Marschalko Gyula is úgy érvel, hogy kölcsönként pénzről segélyezni nem egészséges dolog, adjon az, kinek sajátja van.

Sztáyni József polgármester a hazafias czélt tekintti ily elősmerő fontosságnak, mely mellett csak s hangatos érvel lehetne felhozni, meghajlik azonban a város pénzügyi helyzete által parancsolt szükség előtt s javasolja, hogy egyelőre 5000 ftrós alapítvány létesse, de ne kölcsön kérendő összegből, hanem hasítassék ki azon összeg a v. tisztviselők nyugdíjalapjából, hiszen első sorban úgy is, a v. tisztviselők gyermekei részesülének az alapítványi helyek jötelemében s s így méltányos is, hogy a v. tisztviselők hozzájárulása is beemlyen az alaphoz.

Wankovits, Sztancs, Marschalko és többen nem ajánlják a nyugdíjalap megmáadását, mert ezzel a czél úgy sincs elérve, minthogy a v. közönség később ugyis évenkénti hozzájárulásával kell, hogy pótolja a kivett tőkét, a tisztviselők hozzájárulása állandó marad, s így az alap mindaddig fog növekedni, míg a meg-szabott nagyságot el nem éri.

Sztáyni elnök felvilágosítása után, hogy t. i. a nyugdíjalap felhasználásával csak az a czéjla, hogy a községi pótlék ne növekszenek és a háztartási költségek ne emeltesseken, már pedig a későbbi évekbe jutó 1100 frt hozzájárulás a költségvetést nem fogja nagyobbitani, mert az jelenben is minden élvben felveve van, a bizottság egyhangulag elfogadta az elnök indítványát s így kimondta, hogy a honvéd hadapród iskolai javára egy 5000 ftrós alapítványt javasol tételni a v. tisztviselők nyugdíjalapjából, melynek kamatából első sorban egy v. tisztviselő gyermekét, másodsorban egy ezen városi illetőségű és ha ilyen nem találkoznék, egy idegen illetőségű gyügyermekek képezet ki a honvéd hadapród iskolában; a jelölés jogát a város magának fenntartja.

Végül még az erdősémetnek azon indítványát tárgyalta és fogadta el a bizottság, hogy miután a v. erdők vadban szegények s így a jövődő jövedelmesség czéjlaból is ajánlatos, hogy egyes vadászterületek tilalom alá vétesseken — ezen tilalmazás fokozatosan alkalmazassék és egyelőre 3 évre a belábatványi vadászterületek mondassek ki, minek folytán a belábatványi határban fekvő v. erdők vadászati bérlete a f. hó 29-ére hirdettetl árverés alá kivételgi fog.

A klingertári tavon levő két uszodára vonatkozó szabályrendeleti tervezet.

1. §. A m. kir. bányakapitány tulajdonát képező Klingertári* tavon két uszoda van és pedig az egyik kizárólag férfiak és fiúk, a másik pedig nők és leányok részére. Ezen kívül van ott még egy mentőcsónak is.

2. §. Mindegyik uszodánál egy szolga van és pedig a férfiak uszodájánál egy férfi, a nők uszodájánál egy nő van alkalmazva, aki kiadja az alkalmi jegyeket (fűrődruhákat, lepedőket) s stb. és felügyel a rendre és tisztaságra, valamint ezen szabályzat határozmányainak betartására és szükség esetén igénybe veszi az ott állomásozó rendőrszermeg segítséget is.

3. §. A fürdés díjai a következők: 1. egyszeri fürdés egy személynek (ruha nélkül) 10 kr. — 2. Fűrődruhá használata (lepedővel) a) nőnek 6 kr, b) férfiaknak 4 kr, c) kis leányoknak 3 kr, d) kis fiúknak 2 kr. — 3. Idény-jegy (május—szept., ruha nélkül) a) felnőttnek 2 frt, b) gyermeknek 1 frt, c) családijegy 5 (öt) személyig 4 frt. — 4. ruha használata az egy évi időnyre a) felnőttnek 1 frt, b) gyermeknek 50 kr.

4. §. A fürdési idény-jegyek a rendőrkapitányi hivatalnál válthatók, ahol erről rendes nyilvántartást vezetnek és a számadás az idény végével a városi tanácshoz terjesztendő be.

Az alkalmi jegyek az uszoda szolgánál válthatók, aki erre célra egy új nevezett kettős bárczakönyvet készít vezetni, és mihelyt nála 10 frt összegyűjt, ezen összegget a városi számvétség által megvizsgál és a polgármester által látmozott ellennyugta mellett a városi pénztárba szállítani köteles, a végzámadás pedig az idény végén állítandó össze a városi számvétség által és terjesztendő be a városi tanácshoz.

5. §. A fűrődruhá-díjak a városi pénztárt illetik, míg a ruha használati díja az illető uszoda-szolgáknak, akik a ruhákat saját költségükön előállítják, jó karban és tisztán tartani és a közönségnek kiadni kötelesek.

6. §. Az uszni tanulás szabad alku tárgya az uszoda szolgálat.

7. §. Azok, akik az 1897. évben létesített női uszoda költségeihez legalább 5 frittal hozzájárultak, a rendőrkapitányi hivatal által nyilvántartanak és saját személyükre 10 évig érvényes „állandó uszodai jegy”-gyel láttatnak el ezen hivatal által.

8. §. A klingertári tavon levő ezen két uszodát és mentőcsónakot Selmeicz-Bélabány s. kir. város tartja fenntartandóan jókarban, valamint a város tanácsa alkalmazza a két uszoda-szolgát és esetenként külön-külön szerződéses.

9. §. A klingertári tavon csak a jegy előzetes megváltása mellett lehet fürödni.

10. §. Kuttyákat, vagy más állatot ezen tóban füröszteni vagy uszlatni tilos.

11. §. A tavon a fűrődruhá május 1-től szeptember 30-ig tart és fürödni lehet mindennap reggel 5 órától este 9 óráig.

12. §. A fűrődruhá-udény alatt a tó mellett egy állandó rendőrszermeg van aki felügyel a rendre saját előírása szerint és szükség esetén kezeli a mentőcsónakot a fűrődruhá-szolgá segítségével.

13. Az egész fűrődruhá alatt déli 12 órától déli 1 óráig a fürdőt a bányamunkások ingyen használhatják.

14. §. Aki ezen szabályrendelet intézkedéseit ellen vet, kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, 1 kor. tól 100 kor-ig terjedhető pénzbírsággal büntetettik, mely bírság a városi szegényalap javára esik és behajthatatlanság esetén megfelelő elzárásra változtatik át.

Selmeiczbányán, 1897. július 19-én.

Krausz Kálmán, r.-főkapitány.

Hivatalos rész.

2523 sz.

vp. 1897.

Hirdetmény!

Mely szerint közhírre tétetik, hogy a folyó évi hadmenességi díj kivételéi lajstromok a lévai m. kir. pénzügyigazgatásnak érvényesítési záradékával ellátva a városi hivatalnál f. é. július hó 26-tól f. é. augusztus hó 3-ig terjedő nyolc napi közzéemlére kitétetnek azon figyelemzettel hogy az adókötelesek netáni felszámolásait, a pedig:

a) azon adózók, kik a fentírtelt kivételéi lajstromban tárgyalt adómenem már a múlt évben voltak megrova, a lajstrom kitételeknek napját

b) azon adózók, kik a kivételéi lajstromban megállapított adóval a kivételéi évében első ízben rovatnak meg, adótarozásúnak az adókönyveskébe történő bejegyzését követő 15 nap alatt közvetlenül a lévai m. kir. pénzügyigazgatásához annál is inkább nyújtsák be, mert ezen határidőn túl oda beérkezett felszámolásait az 1883. évi XLIV. t. cz. 5. §-a értelmében mint figyelembe nem vehető egyszerűen visszautasítanak.

Selmeiczbányán, 1897. évi július hó 23-án

Városi adóhivatal.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hírek. *Farkasy István* orsz. gyűl. képviselőnek neje Póstyán fűrődruhá — honnan férje elkísérte — szombaton este haza érkezett. — *Farkasy István* orsz. gyűlési képviselőnek tegnap délután már visszautazott Budapestre. — *Jánoshegyi Wankovits Lajos* ma Karlsbadba utazott 4 heti fűrődruhára. — *Horváth Lajos* anyakönyvi felügyelő az anyakönyvi hivatalok

megvizsgálása céljából ma délután városunkba érkezett — *Dr. Wass Antal* volt selmeiczbányai jelenleg szombori tanár kedves családjával Bélabányán tölti a nyári szünidőt ottani rokonainál.

— **A Kőbuzg kastyól vendégek.** A szent-antali Kőbuzg kastyóiban magas vendégek fordultak meg a múlt héten, együtt volt a hercegi család minden tagja — az agy *Clementina* hercegnő (az utolsó Bourbon!) *Koburg Agost, Koburg Fülöp, Koburg Ferdinánd* a bolgár fejedelem és neje *Mária Luja* hercegnő *Boris* és *Cyryll* hercegekkel, *Koburg Ameli, József főherceg* és fenséges neje *Klotild*. A hercegi család meglátogatta Vihnye fűrődruhá, csütörtökön pedig az egész család lerándult a Szitnyára s gyönyörködött szép, tiszta idő mellett a fenséges kilátásban, Ferdinand bolgár fejedelem pénteken a selmeicz ezüstkövet tekintete meg. *Clementina* hercegnő és a *Koburg hercegek* szombaton reggel, *József főherceg* és neje *Klotild* főhercegnő szombaton délután, a bolgár fejedelem az nap este és *Koburg Fülöp* herceg a házi gazda vasárnap d. u. utaztak el a selmeiczbányai vasúti állomásra. *József főherceget* és fenséges nejét szombaton délután Ferdinand bolgár fejedelem is kikísérte a vasúti állomásra a határon várak Szitnyán, *József* polgármester és *Sztancs Miklós* v. főjegyző a rendőrség képviselőiben pedig *Krausz K.* rendőrfőkapitány és *Ertl János* rendőrbiztos, a vasúti állomáson pedig *Dr. Schwartz* akad. igazgató, *Wankovits Lajos* tb. tanácsnok s számos tagja a h. intelligens közönségnek. A vonat indulására még mintegy fél óra hosszat kellett várakozni s ezen időt a fenséges vendégek arra fordították, hogy leereszkedő nyájjal beszélgettek Szitnyai *József* polgármesterrel és *Krausz Kálmán* főkapitánnyal, elragadtatással szözlöttek a Szitnya remek természeti szépségéről, melyet első ízben láthattak vörényes tiszta időben, kérdézőkódokét városunk viszonyairól s városunk utolsó főispánjáról az agy *Goldbrunner Sándorról*. A vonat indulása előtt Szitnyai *József* polgármester ékes szavakkal beszúzott *József főherceget* s fenséges nejét, *József főherceg* meghatva s polgármesternek kezét folyton kezében tartva választó hangszólva, hogy kellemes emléket visz magával, e nehány itt töltött nap kellemes emléket s kérve, hogy a közönség is kedves emlékében tartsa meg őt. Viharos éjjeles kísérte a látózatok, Ferdinand fejedelem pedig kisérve a v. képviselőktől visszatért Szt.-Antalba, hogy estére megint visszatérve külön vonattal maga is elutazék. Este 1/2, 8 óra körül vonattal utazott el Ferdinand, a határon és állomáson újból *Krausz Kálmán* és *Ertl János* fogadták. A fejedelem az állomásra a fejedelemasszony is elkísérte s mindketlen felszelen szívveliséggel beszélgettek főkapitányunkkal, kinek a fejedelem közvetlen elutazása előtt szívesen adta át a bolgár polgári érdemrendet azon megjegyzéssel, hogy ezt személyesen kívánja átadni. *Mária Luja* fejedelemasszony kifejezte azon óhaját, hogy Selmeiczbánya nevezettségét is szeretné megtekinteni s egyuttal kijelentette, hogy bejöveteleit előre jelezni fogja, egy hónapig marad *Boris* és *Cyryll* hercegekkel Szt.-Antalban s így bizonyára lesz alkalmazni a fenséges vendégeket városunkban is üdvözölhelni. Láthatólag jó benyomást tett a fenséges vendégekre, hogy bár tudta a nagyközönség is itt léteket tolokodó kíváncsisággal nem lettek zaklatva s kérjük magunk is közönségünkkel, hogy ezen kifogásatlan udvarias magatartást tanúsítsa a jövőben is, ha a visszalérvő fenséges vendégek közül valamelyik városunkban magában fog megfordulni, hogy az érdekesebb látni valókat megtekintesse, mert valószínű, hogy Ferdinand fejedelem és *Koburg Fülöp* herceg is nem sokára hosszabb tartózkodásra vissza fognak még térni.

— **Kitüntetés.** *Ferdinand* bolgár fejedelem itt tartózkodása alkalmából *Krausz Kálmán* rendőrfőkapitányunk a polgári érdemek elismeréséül adományozni szokott *bolgár polgári érdemrend negyedik osztályát* és *Raisz József* vasúti állomás főnöknek ugyanezen rendű *ötödik osztályt* adományozta. Gratulálunk!

— **Az erdészeti államvizsgáló bizottság új elnöke.** A földmívelésügyi miniszter Kálnoki dr. Bedő Albert orsz. gyűl. képviselőt az erdészeti államvizsgáló bizottság elnöki tiszletét felmentette s egyuttal a minőségében 17 éven át kifejtelt buzgó működéséért elismerését és köszönetét nyilváníttotta, egyszermind a bizottság elnöke *Sóltz Gyula* országos főerdősémet, az ekként megválasztott tagjai tisztségére pedig az 1897—1901. években megtartandó államvizsgáló idejére bizottsági tagul *Török Gábor* Debreczen városi erdősztér nevezte ki.

— **Aj akadémiái igazgató.** Szombaton volt az új akad. igazgató megválasztása. Most az erdészekben van a sor s a kitüntető bizalom *Fekete Lajos* főerdőtáncos személyében összpontosult. Aligazgató lett *Dr. Schwartz Ottó* eddigi igazgató. E személyesere az akadémiának eddigi elmsztört jó vezetésén változtatni nil sem fog.

— **Uj tvhat. biz. tag.** A Mihalik István tvhat. biz. tag (virillista) halálával megüresedett helye a v. tanács, mint következő legelőbb adófizető Gretzmacher Gyula főbányatanácsos hitva be. Gretzmacher Gyula és *Hermann Emil* akad. tanároknak egyenlő adózáruk van s így a legelőbb adót fizetők névjegyzékének összeállításra alkalmával az igazoló választmányi ülésen megtejtették a törvényszabta sorsolást, a sors Gretzmacher Gyulának kedvezett. Hisszúnk, hogy benne a közügyek iránt érdeklődő, tevékeny biz. tagot nyertünk.

— **Klingertári fűrődruhákról.** A klingertári fűrődruhá érdekében *Krausz Kálmán* által megindított s lapunk által felkarolt mozgalom már is nem remél

eredményekre vezetett. Svehla Gyula bányaigazgató a legnagyobb elközettséggel támogatta az ügyet és *Baumerth Károly* főmőrnök készséggel ajánlotta fel munkáját, vállalkozott a tervek elkészítésére s tegnap már volt alkalom a sikerült kész tervekkel láthatni, melyet a főmőrnök ur már be is mutatott. Huszonnyolc kabinból fog állani a női uszoda, teljes négyzet alakú, minden oldalról zárt s körülövegye az 1.3 m. vízmélységre számított medencézt, ebben a zárt medencében fognak fürödni teljesen külön é: senkiöl sem látvatta a nők, a kik t. i. itt akarnak fürödni, mert természetesen gondoskodva lesz arról is, hogy a kik akarnak a szabad tóba is kimehesseken és ott fürödjének. A ribniki fűrésztelepen már dolgoznak is ezen terv alapján s remélhetőleg 15 nap alatt elkészülnek vele, úgy hogy *augusztus hó 15-én átítható lesz ezüdjának*. Teljes elismerésünk illeti *Svehla Gyula* bányaigazgatókat és *Baumerth Károly* főmőrnököket kiknek odaadó buzgalma s e város közérdekei iránt érdeklődő jóakarata első sorban tetek lehetövé, hogy e régen érzelt hiány így gyorsan pótolva lesz. A klingertói fűrődruhá *Krausz Kálmán* szabályrendeletet dolgoztok ki, mely tervezetet lapunk más helyén egész terjedelmében közölünk, hogy ahhoz érdeklődő olvasóink is hozzászólhassanak. Magunk részéről nem mindenben értünk egyet a tervezettel, különösen szeretnők, hogy a szegényebb néposztálynak is tekintet nélkül foglalkozására hozzáterhelhető beletessék s e célból naponként egy órán át a tóban tetessen díjjalános fűrődruhákat is — v. e. e. e. helyül szolgálhatna a mostani férfi vetkőző a parton. A gyűjtöveken eddig a következők járultak hozzá a létesítési költségekhez:

Selmeicz takarékpénztár 50 frt, selmeicz népbank 25 frt, selmeicz keresk. és hitelintézet 15 frt, Heinoz Hugo 30 frt, Wankovits Lajos 20 frt, Dr. Tóth Imre 20 frt, Sztankay Peranz 15 frt, Krausz Kálmán 10 frt, Dr. Fodor László 10 frt, Schello Róbert 10 frt, Dr. Stuller Gyula 10 frt, Rosenfeld József 10 frt, Steiner Bernát 10 frt, Dr. Goldstueker Márk 10 frt, özv. Clement Gyuláné 10 frt, Baumerth Istvánné 5 frt, Takács Miklós 5 frt, Csiba István 5 frt, Ács József 5 frt, Melis Károlyné 5 frt, Kolpacszy Jánosné 5 frt, Schenok Gyula 5 frt, Andriovics Bélané 5 frt, Jahn Vilmos 5 frt, Sztancs Miklóné 5 frt, Gschwandiner Gustáv 5 frt, Kachelmann Farkas 5 frt, Dobó Sándorné 5 frt, Szitnyai József 5 frt, Papp Jenő 5 frt, Chauer Ottó 5 frt, Litschauer Lajos 5 frt, Dr. Schwartz Ottó 5 frt, Fallér Károly 5 frt, Herrmann Emi 5 frt, Jankó János 5 frt, Farbak István 5 frt, Kapp Valéria 5 frt, Kapp Irén 5 frt, Kapp Hugo 5 frt, Sobó Jenő 5 frt, Gretzmacher Gyula 5 frt, Geiger Zsigmondné 5 frt, Greguss Antal 5 frt, Fodor József 5 frt, Joerges Henriette 5 frt, Joerges Ágoston 5 frt, Soltz Elemér 5 frt, Fiedler Gyula 1 frt, Schmiadt Perencz 1 frt, Szántócsy Perencz 1 frt, Dimák J. E. 1 frt, Selmeiczbányai Hittalap 1 frt, Singer Ignác 50 kr. összesen 426 frt, 50 kr.

— **Akad. évváró vizsgák.** Járásban folynek a h. bányászati és erdészeti akadémián az évváró vizsgálatok s nem sokára csöndes, kihalt lesz városunk — szeptember és októberig a szeretelt fatalagsz kedves larmája nem fogja élnikenti városunkat. Önkeletenél is tollunk alá jön egy kérdés és ez után egy kérelem. Miért így csöndes ezek az évváró vizsgák, hanem van az eltérő szokás más akadémiák s az egyetekem évváró vizsgáitól, hol ünneppélyesen diszüléseken is tollunk tanári kar, az egész hallgató ifjúság s nagy érdeklődő közönség jelenlétében adatik tudtára mindeneknek, kiket illet, hogy újból lefolyt egy dicsteljes tanév, a rector, vagy igazgató beszámol egy szép munkásságra és szép emléki és egész eredményéről, köszöti a pályadíjakat s a pályadíjat nyert ifjú búzke ontundattal veszi át a lelkesülő közönség lelkes éljenze közl a szellemi munkásság kiérdemelt jutalmát! Ez utóbbit, ezt nélkülözök különösen s ezt szeretök itt is a bányászati és erdészeti akadémián látni! Pályadíjakat kitűzni az ifjúság részére, hogy szellemi erejét, szellemének rugókonyaságát ne legyen kénytelen eltelezökni az itt megszokott multozásban, tivornyákban, de kapjon tápot, törődjek pályájával s a pályája körébe tartozó kérdésekkel az akad. épületek falain kívül is, pályadíjakat kitűzni, hogy foglalkozzék az ifjú a pályája körébe vágó kérdésekkel s tanulja meg szeretni a tudományt önérejelöl is, melynek harcosává kívánja magát felavatlatni. Ezt kérjük mi! A mód is nagyon egyszerű hozzá, tűzzön ki évenként egy 50—80 avagy 100 firtos díjat maga az akad. tanári kar, az a kis áldozat még adószámba sem jöhet, tűzzön ki egy másik pályadíjat maga a város, egy harmadikát engedélyezzen a pénzügyminiszter az akadémiái költségvetés számlájára s a többi utána fog jönni! teltetés polgárainak nem fognak bizonyára visszaradni s fognak alapítványokat tenni e célra s pénzintézetünk is bizonyára évenként fognak megfelelő díjakat kitűzni. Nem igazán nemes célzt szolgálnék ezzel, midőn az akad. tanári kar az év elején vagy év előző évváró ünnepeiben meg állapítja a pályakérdéseket s a törekvő ifju keltözött, buzgalommal lát neki, hogy az ismeretkőrenek és passziójának leginkább megfelelő kérdést tanulmány tagjává tegye, buvárkodjék, tanulmányozzon, tudjon megközlömböztetni s újat alkotni sarkalva a tudomány szomj által, ize ambiciójától, versenyre hajlva a tudomány legistább terén s buzditva az elismerés reménye által — dolgozni a jövőnek s hasznos élvezetek közt eltölteni a jelent! S bizony bizony más hatása is volna ennek, az az ifju, ha látja hogy az intelligens közönség a díjkiosztáson vele

örvend, tapsaival őt lelkesíti — érezni fogja, hogy nem idegenek közt van, hogy a törekvő ifjút szívesen látják s föl fog ébredni benne egy másik érzés is a társadalmi kitűnés vágya, hogy itt is a társadalmi szereplésben megmutassa, hogy ő ember a talpán s számot óhajt tenni, kedvelni ezt a közönséget, mely őt is szereti s utálja, megveti a régi „bursch” életet. Ezt kérjük, ezt fontolják meg!

— **Miért e sietség?** Istenem milyen jó is, ha a gyors elhatározást gyorsan követi a tett! Az apaca zárda melletti kut áthelyezését gyorsan határozta el a közgyűlés bannultuk a gyorsaságot, mellyel a főterés és Péch Antal utcán keresztül lerakták a csöveket, három nap sem telt bele s ezek a vízvezető csövek lerakva s az árkok betömve, a gyalogjárók pedig helyreállítva is lettek, sőt még szépen a kut helyét is kijelölték, jó mélyen leásták, hogy lássa a közönség: milyen jó és szép helyen és milyen mélyen lesz beépítve az a szép kut, székszárnra hordták oda ember fölötti erővel a nagy köveket, a régi kut monstrum oldal köveit s így csak még most is ép oly érdekes rendtelenségben botránkoztatták ott a járó kelőket, mint *három hó állt!* Mit volt náit e sietség? Kérdjük, s kérjük, ha veletlenül abban a városrészben fűz találha kiütni — kit vonjunk majd kérdőre? és ha muzeumba szánják azokat a szép monstrum köveket — minek hevertetik ott az isteni szabad ege alatt, hogy bárki is nyakát törhesse benne és miért nem folytatják a csövezést, avagy miért nem tömők be azt a szépen kimért sírhelyet, nehogy valaki belebukva csakugyan halálát lelje benne? Sok a kérdés, és a felelet? — ?!

— **Dynamit szállítás városunkban.** Nem kis veszély fenyegeti e várost a gyakori dynamit szállítások alkalmával, különösen mint legutóbb szerdán történt, mikor a kocsis forgalomnál különben is szűk s meredek utakon másként is kűly. A v. tanács ülésben is szóba jött e fontos kérdés s a v. tanács megbízta a v. polgármestert, hogy barátságos uton valami módot keressen Svehla Gyula bányaigazgató urnál, hogy e szállítások ha lehetséges ne a főtlen történések, avagy ha az kikérülhetetlen legalább ne nagyobb forgalmi időben, mert ha addig nem is történt haj ki láthat be a jövőbe s ki tudja milyen csekély ok idezhet elő legnagyobb katasztrófát?

— **Rendőri hírek.** Erzsök antali cigányasszony Terka nevű lánya eltűnt a mut hetekben. Az anya kétségbeesve panaszkolta, hogy elvezett az ő szeme fénye, drága Terkaja. A megindított köztörzés következőben legnap megkerült a Terka s mint ahogy nem igaz uton járt a kétségbe esett mama alaposan elpholtta az ő nem ártatlan szemefényét drágalatos Terkáját. — **Öngyilkosság.** Klein Dezso, 19 éves kereskedősegéd öngyilkossági szándékkal kétszer a halántékába lőtt egy kis forgópisztolyból f. hó 26-án éjjeli 12 órakor. A lövések nem öltek meg a szerencsétlen fiatal embert s most súlyos sebekkel fekszik a városi kórházban hova rendőrmentők szállították be. Tetlett, mint megállapítani lehet reménytelen szerelemből követte el. — **Baleset.** Kocsik Károly tanító f. hó 25-én lábát törte tekezés közben. Lakásán apólják.

— **Furesa állapotok.** Őt évi küzdelembe került míg végre a v. tanács elrendelte, hogy a szelánai kapun belül a róm kath. temető előtt a homvéd ut baloldali levő piszkos ronda hely kitisztításak, elrendelte, hogy az a szemelt sértő izletelen korhad, kerítés és egyéb dolgok eltávolítsanak; meg is történt, minden megtörtént s most ezen a helyen a lehető legközelebbes európai utczei növényzet zavartalan növényben gyönyörködhetünk, mely úgyesen takarja el az ott nyugvó szemetdombot. A míg a kerítés állott addig legalább ha nem is gondozták, de kert formája volt ennek a helynek, most, dudva, esalán s ki tudja milyen disznóvnyek burjánoznak

ottan. Nem lehetne ezt a helyet legalább most nyáron és éppen most nyáron, mikor az egész sétáló közönség utja arra vezet, legalább egy kissé kitakarítani egy kissé talán kicsinosítani? Kérjük ezt a csekélyke kis figyelmet és gondoskodást s egyuttal felhívók az intézkedő figyelmét arra is, hogy a szelánai ut baloldali levő, a Zöld fán túli szemetdomb, ezen állított szemetdomb újból kezd a sétáló közönségnek izletelen dolgokról regélni, kezd újból feltámadni. A halálós ítéletet végre kell hajtani, ha ezerszer feltámad is! Ezt kívánja a sétáló közönség s ezt megkövetelné még a rendőrség is!

— **A M. Kir. Bányászati és Erdészeti Akadémiai Kör nevében** kinyilatkoztatjuk, hogy Müller Károly akad. hallgató a kör tagja nem lévén, az el-lene felmerült, disqualifikáló tények a kör tekintélyét nem érintik! Kelt Selmecezen 1897. jul. 27-én.
Blaschek Aladár titkár. Zivuska Jenő elnök.

— **Katholikus autonómia.** kongresszusi képviselő választások eddigi eredményeit az alábbi kimutatásban adjuk:

Plébánia	Gróf Zichy Jenő	Dr. Timon Ákos	Majláth I.
Kemenceze	210	1	—
Baráti	65	—	—
Berneze	124	—	—
Alsó- és Felső-Szemeréd	133	—	—
Tópaták	117	—	—
Magaslak	122	—	—
Pereszleny	115	—	—
Bakabánya	136	—	—
Uhliszko község	72	—	—
Püzes-Gyarmat	108	—	—
Nagy-Koreskény	30	—	46
Egegh	135	1	—
Hodrusbánya	127	171	—
Siebföld	159	20	—
Lenge	99	—	—
Összesen:	1762	193	46

Selmecezbányán tegnap és ma folyton tartott a szavazás jelenleg lapunk zárlatok az arány következő: Gr. Zichy fenőre beadottál 490, Dr. Timon Ákosra beadottál 38 szavazat. Nem lehet többé kételkedni abban, hogy Gr. Zichy Jenő nagy szótöbbséggel lesz megválasztva.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazon jóakaróink és ismerőseink, nevezetesen a városi tisztikar s a n. é. közönség kik felejtetheten férjem illetve szeretőt atyánk elhunytá alkalmával részvétükkel mely fájdalmunkat, enyhíteni igyekeztek, hálás köszönetünkét.

Özv. Clement Gyuláné és gyermekei.

NYILTTÉR.

Selyem-damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes **Henneberg-selyem** 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szin és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat póstaforduktával küld: Henneberg G. (os. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Szájczba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 6.

HIRDETÉSEK.

Jelzálog kölcsönököt

frőldbirtokra 3 1/2 %, házakra 4 1/2 % más-nemű ingatlanokra 5% mellett **legmagasabb összegekben** ajánljuk. Ekölcsönök konvertálásokról bélyeg és illetékmentességet élveznek. **Erdő kihazásások, birtok parcellázások** átvétele. Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladatnak.

MAGYAR LLOYD
közgazdasági vállalat
Budapest, Király-utca 70.

9-12

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker. Külső vácei-ut 45. szám.

Sürgőnyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forgómotorokat, (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket, gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidákat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelépítményeket vassból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, póczegődőt tisztító készülékeket. Vas- és érezőntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTÉSIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek. 16-40

Mindig csak

Mert ez a leg-gyorsabb és leg-biztosabb ölszser

Mi bizonyítana világosabban utólrhetlen ereje és jósága mellett, mint **örösi etterjeltésége**, minek folytán nem létezik oly szer, melynek forgalmát a „Zacherlin”-é tiszzeresen föl-lal ne mulná.

„Zacherlin”

kéréssek

mindennemű rovarok kiirtására.

Azonban mindig bepecsételt üvegek kérgjen, és pedig „Zacherlin” ezimmel ellátottat. Minden egyéb hamisított.

Egy-egy üveg ára: 15, 30, 50 kr. 1 frt, 2 frt; a Zacherlinmegtakarító 30 kr.

Kapható e szer: Selmecezbányán: Takáts Miklós, Marschalkó Gyula, Krausz V. G., Eichel Sándor özv., Engel Zsigmond ezégeknél. **Ipolyságon:** Dombó Károly és Trautwein Dániel ezégeknél. **Korponán:** Blaskovits Lajos. **Körmöczbányán:** Ritter J. Lipót, Klein Ármín, és Horn F. W. ezégeknél. **Szász-Tót-Pelsőczön:** Pártos Miksa ezegnél. **Ujbányán:** Cservinka M. ezegnél.